

Сила (рази)	40,22±0,84	34,21±0,87	<0,001
Гнучкість (см)	16,32±0,6	15,34±0,62	<0,05
Спритність (с)	9,16±0,14	9,55±0,15	<0,01
Швидкість (с)	13,89±0,09	14,58±0,11	<0,01

Таким чином, проведений статистичний аналіз отриманих результатів експериментального дослідження свідчить про адекватність використаних засобів та методів для підвищення рівня розвитку фізичних якостей студентів ЕГ.

ВИСНОВКИ. Апробація розробленої та представленої у роботі авторської програми занять плаванням у поза академічних заняттях фізичним вихованням студентів основних медичних груп ВНЗ засвідчує правильність запропонованих підходів. Практична реалізація сформульованих положень дозволила раціонально й ефективно побудувати процес фізичного виховання у позаакадемічний час спрямований на підвищення рівня фізичної підготовленості студентів ВНЗ. Наукові результати, отримані по закінченні проведеного дослідження, є свідченням позитивного результату упровадженої авторської програми у поза академічні заняття фізичним вихованням студентів. Про поліпшення рівня фізичної підготовленості студентів, в роботу з якими була упроваджена авторська програма поза академічних занять плаванням, свідчать отримані результати тестування рівня фізичної підготовленості по закінченні експериментального дослідження: позитивна динаміка досліджуваних параметрів у межах 25,03 %. Відповідно, підтвердженні дані ряду досліджень щодо низької ефективності чинної системи організації поза академічних занять у ВНЗ, яка не забезпечує ефективного підвищення рівня фізичної підготовленості студентів основних медичних груп. Загалом, результати проведеного експериментального дослідження свідчать про доцільність створення та упровадження експериментальних програм з фізичного виховання у формі поза академічних занять з використанням плавання.

ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ у цьому напрямі передбачають розробку та застосування експериментальних програм з використанням карате-до у формі поза академічних занять фізичним вихованням студентів основних медичних груп ВНЗ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Evseev Y. Y. Fyzycheskaya kultura. Rostov na/D: Fenyks, 2008, 380 s.
2. Bulhakova N. Zh. Plavanye. M. : FyS, 2004, 160 s.
3. Vukulov A. D. Plavanye: uch. posobyе dlya vysshykh uchebnykh zavedenyy. M. : Vlados-Press, 2003, 386 s.
4. Kupchynov R. Y. Fyzycheskoe vospytanye / R. Y. Kupchynov. – Mynsk : TetraSystems, 2006. – 352 s.
5. Krutsevych T. Yu. Kryteryu efektyvnosti systemy fyzycheskoho vospytanyya molodezhy. Fyzycheskoe vospytanye studentov tvorcheskykh spetsyal'nostey, 2000, № 5, S. 35 - 39.
6. Koryahin V. M., Blavt O. Z. Fyzichne vykhovannya studentiv u spetsial'nykh medychnykh hrupakh : navch. posib., Vydavnytstvo L'vivs'koyi politekhniki, 2013, 488 s.
7. Курамшин Ю.Ф. Теория и методика физической культуры: учеб. / Ю.Ф. Курамшин. – М.: Советский спорт, 2004. – 463 с.
8. Ланда Б. Х. Методика комплексной оценки физического развития / Б. Х. Ланда. – М. : Советский спорт, 2004. – 184 с.
9. Плавання: навч. посіб. для студентів ВНЗ / [Під ред. Раєвського Р. Т.] – О. : Наука і техніка, 2005. – 326 с.
10. Стадник В. В. Фундаментальні аспекти позаакадемічної роботи у фізичному вихованні студентів ВНЗ / В. В. Стадник // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. – 2013. – № 7 (33). – С. 348-253.
11. Физическая культура : учеб. / [под ред. Е. С. Григоровича. – Минск : Вышэйшая школа, 2005. – 260 с.

Колос А. С., Ковальчук Т. І.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ З ПІДЛІТКАМИ З ДЕВІАНТНОЮ ПОВЕДІНКОЮ У СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ

Розглядаються особливості соціально-педагогічної роботи серед сільських підлітків з девіантною поведінкою. Висвітлюється сутність, зміст і види їх девіантної поведінки, з'ясовуються чинники, що її зумовлюють. Подаються отримані результати експериментального дослідження з визначення типів девіантної поведінки підлітків сільської школи.

Ключові слова: соціально-педагогічна робота, девіантна поведінка, підлітки.

Колос А. С., Ковальчук Т. І. Особенности социально-педагогической работы среди подростков с девиантным поведением в сельской местности. Рассматриваются особенности социально-педагогической работы среди сельских подростков с девиантным поведением. Освещается сущность, содержание и виды девиантного поведения, выясняются факторы, что их определяют. Предоставляются полученные результаты экспериментального исследования по определению типов девиантного поведения подростков девиантного поведения сельской школы.

Ключевые слова: социально-педагогическая работа, девиантное поведение, подростки.

Koloss Anastassia, Kovalchuk Tamara. Social features of educational work among teenagers with deviant behavior in rural areas. Modern society development period requires immediate solutions of important problems of social and educational work with teenagers, who demonstrate signs of deviant behavior, creation of psycho-pedagogical conditions for their adaptation into society. The importance of this study is associated with a significant strengthening of social processes in society among young people and adolescents. This should cause great concern in public administration and encourage radical decisions.

The deterioration of the social situation leads to an increasing number of adolescents, who's living in extremely difficult social conditions. Among the total population of Ukraine are there are 14 millions of adolescents. 3.4 million of them are from low-income families, teenagers with problems of physical or mental development and adolescents with deviant behavior. Therefore, finding ways to solve this problem is an urgent task. People acquire deviant behavior during socialization which takes place in an environment that promotes such behavior (aggression, immorality, violence). Obviously, the behavior of rejection is one of the manifestations of social exclusion - disruption of the individual active adaptation to the conditions of the social environment by means of interaction and communication of false or insufficiently developed human understanding of themselves and their social relations and interpersonal contacts. Analyzing the phenomenon of deviant behavior, consider it appropriate to emphasize that it belongs to this class of phenomena that can be studied only by joint efforts of scientists - representatives of many sciences: pedagogy, psychology, law, medicine, sociology and others; which in total create specialized knowledge industry - deviantology. The subject of its research is all forms of social pathology, crime, delinquency, alcoholism, drug abuse, suicide and more. But minor deviations are investigated primarily by pedagogy (general, age, social rehabilitation).

Key words: socially-pedagogical work, deviant behavior, teenagers.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Сучасний період розвитку суспільства потребує негайного розв'язання важливих завдань з проблем соціально-педагогічної роботи з підлітками, які мають девіантну поведінку, створення психолого-педагогічних умов для їх адаптації в суспільство. Важливість даного дослідження пов'язана із суттєвим посиленням асоціальних процесів у суспільстві серед молодих людей та підлітків, що має викликати велике занепокоєння в системі державного управління та стимулювати до прийняття радикальних рішень. Погіршення соціальної ситуації призводить до збільшення кількості підлітків, які живуть у винятково важких соціальних умовах [4]. Серед загальної кількості населення України є 14 млн. підлітків, серед яких із малозабезпечених сімей, підлітків з проблемами фізичного і психічного розвитку і підлітків з девіантною поведінкою – 3,4 млн. Тому пошук шляхів вирішення цієї проблеми є актуальним завданням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми соціально-педагогічної роботи із підлітками з девіантною поведінкою присвятили свої дослідження Н. Агетик, Н. Грінченко, Л. Козаков, Т. Малихіна, М. Фіцула та ін. Різні аспекти проблеми людської поведінки, котра не відповідає загальноприйнятим чи офіційно усталеним нормам, розглядалися в літературі, мистецтві, релігії, науці тощо. Соціальні аспекти девіантної поведінки досліджували Н. Андреев, В. Афанасьєв, М. Бобнева, Я. Гілінський, В. Кудрявцева та ін.; психологічні складові цього явища обґрунтовувалися у працях І. Башкатова, О. Бондарчук, Б. Братуся, М. Буянова, Л. Виготського, О. Змановської, К. Леонгарда, Н. Максимової, Д. Фельдштейна та ін.; педагогічні аспекти знайшли відображення у роботах А. Дробинської, І. Козубовської, В. Овчаренка, В. Оржеховської, І. Підласого, М. Фіцула та ін. У сучасній вітчизняній і зарубіжній психолого-педагогічній літературі немає єдності в поглядах на визначення сутності поняття «девіантна поведінка» та її причини. Різноманітні аспекти девіацій (відхилень) вивчаються педагогами, психологами, медиками, соціологами, соціальними працівниками тощо.

Мета статті. На основі вивчення різнопланових досліджень науковців розкрити особливості соціально-педагогічної роботи з підлітками та сутність, зміст і види їх девіантної поведінки і з'ясувати чинники, що її зумовлюють.

Виклад основного матеріалу. Як вже зазначалося, хоч проблема девіантності широко досліджується філософами, правознавцями, соціологами, психологами і педагогами, єдиного розуміння сутності девіантної поведінки немає. *Поведінка з відхиленням – девіантна* (лат. *Deviatio* – відхилення) – система дій, вчинків, які суперечать загальноприйнятим соціальним нормам права, культури, моралі [6, с. 121]. Девіантної поведінки набувають люди, соціалізація яких проходить у середовищі, що сприяє такій поведінці (агресія, аморальність, насильство). Очевидно, що поведінка з відхиленням є одним із проявів соціальної дезадаптації – порушення процесу активного пристосування індивіда до умов соціального середовища засобами взаємодії та спілкування за хибного або недостатньо розвинутого уявлення людини про себе та свої соціальні зв'язки й міжособистісні контакти [6, с. 122].

Девіантна поведінка – це доволі об'ємне поняття, яке включає відхилення в поведінці, починаючи від елементарних, простих порушень порядку, до здійснення найрізноманітніших серйозних проступків, що можуть відбуватися з порушенням законодавства. На думку В. Іванова, відхилення в моральному розвитку стає початковою стадією процесу асоціального формування особистості [1, с. 47]. Додамо, що В. Попов вводить узагальнене поняття соціального відхилення як такого вияву діяльності, способу життя і поведінки індивіда, що суперечить соціальній нормативності [6].

Спробу дати більш чітке визначення поняттю «відхилення в поведінці» з позиції психолого-педагогічних знань зробила З. Раєвська, називаючи таку поведінку «девіантною», тобто такою, яка не відповідає моральним нормам. Вона вважає, що девіантна поведінка відрізняється від кримінальної тим, що не передбачає порушення норм права, а від аномальної тим, що вона властива психічно здоровим дітям. Найбільш типовими виявами цієї поведінки є: відсутність позитивних інтересів, негативізм, недисциплінованість, конфліктність, агресивність тощо [6, с. 8]. За класифікацією учених М. Галагузової та ін., девіації охоплюють *девіантну, делінквентну та кримінальну* поведінку [3, с. 216].

Девіантна поведінка – один з видів поведінки з відхиленнями, який пов'язаний з порушенням відповідних віку соціальних норм і правил поведінки, характерних для мікросоціальних відносин (сім'я, школа) і малих статево-вікових соціальних груп. Як зазначає М. Галагузова, *делінквентна поведінка* на відміну від девіантної, характеризується як асоціальні проступки дітей і підлітків, які повторюються і формуються у певний стереотип дій, що порушують правові норми, але не тягнуть за собою кримінальної відповідальності. Типовими проявами делінквентної поведінки є агресивно-насильницька поведінка, побої, образи, підпали, садизм по відношенню до іншої людини; корислива поведінка (дрібні крадіжки, вимагання та інші дії, пов'язані з прагненням отримати матеріальну вигоду); розповсюдження та продаж наркотиків [3, с. 216]. Різні форми девіантної та делінквентної поведінки передують *кримінальній поведінці неповнолітніх*, що трактується як протиправний вчинок, який з досягненням віку кримінальної відповідальності служить основою для порушення кримінальної справи за певними статтями кримінального кодексу [3, с. 216]. На відміну від підходу російських авторів, М. Галагузової та ін., до характеристики різних видів девіацій, український учений О. Безпалько відносить поняття девіантної, делінквентної та кримінальної поведінки до інтегрального поняття «девіантна поведінка», розглядаючи ще такі види

девіантної поведінки, як *адитивна та психопатологічна* [1, с. 102].

Аналізуючи явище девіантної поведінки, вважаємо за доцільне підкреслити, що воно належить до такого класу явищ, які можуть бути вивчені тільки в результаті спільних зусиль учених – представників багатьох наук: педагогіки, психології, права, медицини, соціології та інших, які у своїй сукупності створюють спеціалізовану галузь знань – девіантологію. Предметом її вивчення є всі форми соціальної патології: злочини, правопорушення, алкоголізм, наркоманія, суїцид тощо. Проте девіації неповнолітніх досліджуються, насамперед, педагогікою (загальною, віковою, соціальною, реабілітаційною). Зазначимо, що більшість учених, розглядаючи проблему девіантності, виходить зі співвідношення цього поняття з поняттям соціальної норми. Такі норми формуються у всіх сферах суспільного життя і регулюють усі види суспільних відносин, забезпечуючи, з одного боку, відносну універсальність людської поведінки, а з іншого – формуючи основу для реалізації функції соціального контролю, застосування різних санкцій. Норму найчастіше розуміють як найбільш доцільну, ефективну форму будь-якого явища матеріальної і духовної сфери діяльності людей [8, с. 152].

Іноді норму розглядають як адаптивну саморегульовану поведінку, зумовлену внутрішньою відповідальністю індивіда перед собою і людьми або як взаємодію індивіда з мікросередовищем, яке відповідає потребам і можливостям його розвитку, соціалізації. Норма – це система параметрів, які служать загальними вказівками для соціальної дії. Людська поведінка завжди має певну впорядкованість, що є наслідком підпорядкування загальним очікуванням або нормам. Отже, соціальні норми є регуляторами не будь-якої діяльності людини, а тільки її суспільної поведінки [8]. У недалекому минулому термін «відхилення» був пов'язаний у нашій свідомості тільки з кримінальними явищами – злочинами, пияцтвом, наркоманією, проституцією та іншими. І це не випадково, бо вони практично скрізь і завжди вважаються відхиленнями від існуючих соціальних норм. Але у зв'язку з цим виникає питання: чи тільки подібні явища можна назвати відхиленнями і що таке девіація. Девіантна (поведінка, що відхиляється) – це поведінка, що порушує соціальні норми певного суспільства [2]. Вона виражається у вчинках, діях (або бездіяльності) як окремих індивідів, так і соціальних груп, що відстають від встановлених законодавчо або сформованих в конкретному соціумі загальноприйнятих норм, правил, принципів, зразків поведінки, звичаїв, традицій.

Відомі вчені давно звернули увагу на те, що словосполученням «девіантна поведінка» називають і конкретні дії конкретної людини, і масове й стійке соціальне явище. Оскільки девіантною визнається поведінка, яка не відповідає соціальним нормам та очікуванням, а норми й очікування різні не лише в різних суспільствах і в різний час, а й у різних груп в одному і тому ж суспільстві в один і той же час (правові норми і «злочинський закон», норми дорослих і молодіжні норми, правила поведінки «кістеблїшменту» і «богеми» тощо), то поняття «загальноприйнята норма» дуже відносне, а отже, відносною (релятивною) і є девіантна поведінка.

У «Психологічному словнику» [7] дається новий підхід до визначення девіантної (що відхиляється) поведінки, за яким – це дії, що не відповідають офіційно встановленим або фактично сформованим у даному суспільстві (соціальній групі) нормам і призводить порушника до ізоляції, лікування, виправлення або покарання. Як пише професор соціології Каліфорнійського університету в Берклі (США) Нейл Джозеф Смелзер [5], девіація важко піддається визначенню, що пов'язано з невизначеністю і різноманітністю поведінкових очікувань. Девіація веде за собою ізоляцію, лікування, виправлення або інше покарання.

Смелзер виділяє три основні компоненти девіації:

- а) людину, якій властива певна поведінка;
- б) норму або очікування, що є критерієм оцінки поведінки як девіантної;
- в) іншу групу або організацію, що реагує на дану поведінку [5, с. 78].

Метою нашого емпіричного дослідження було виявлення впливу акцентуацій характеру на формування девіантної поведінки підлітків. Визначивши тип, ми можемо виявити, попередити і визначити метод корекції поведінки, яка відхиляється від норми. На першому етапі формувалася вибірка з урахуванням мети дослідження. На другому етапі – виявляли акцентуації характеру за допомогою використання методики патохарактерологічного діагностичного опитувальника А. Личко. Ця методика дозволяє побачити особистісні особливості підлітка. Так само методом анкетування було проведено опитування. Опитуваним пропонувалося відповісти на запитання з готовими варіантами відповідей. Тривалість опитування склала 15 хвилин. Це дозволило нам при зіставленні результатів обох методик, отримати повнішу психологічну картину про кожного респондента. На третьому етапі використано метод експертної оцінки. Експертами у цій методиці виступали: психолог і класні керівники обох класів. Заключний етап охоплював обробку та зіставлення отриманих результатів дослідження. Вибірка була складена з урахуванням мети і завдань дослідження. До неї увійшло 50 учнів 9-10 класів. У 9 класі 26 осіб, з них 16 дівчаток та 10 хлопчиків. У 10 класі 24 учні, з них 11 дівчаток та 13 хлопчиків. Вік учнів змінювався від 14 до 16 років. Для досягнення мети дослідження було використано метод анкетного опитування, методику ПДО і метод експертної оцінки. За результатами досліджень частоти повторюваності акцентуацій характеру методом ПДО виявлено наступний розподіл типів: велика кількість учнів, в яких виявлено Епілептоїдний тип «акцентуації характеру» – 38,46%, далі йдуть лабільний і гіпертімний типи акцентуацій з однаковим відсотковим співвідношенням – 12,82%. Психостенічний тип за частотою повторюваності перебуває на третьому місці – 7,69%. Таким чином, у досліджуваних класах переважають Епілептоїдний, лабільний, гіпертімний і психостенічний типи.

У ході анкетування було встановлено, що 80,95% опитаних школярів мають конфлікти з вчителями, батьками, однолітками; 23,80% опитаних зізналися, що хоч раз пробували наркотичні засоби; 38% – регулярно палили; 71,42% опитаних – час від часу відвідують вечірки, де вживають спиртні напої; 57,14% – неодноразово прогулюють школу.

Використання додаткових шкал в методиці ПДО А. Личко дали нам наступні показники: частота зустрічальності емансипованих осіб у досліджуваній групі – 87,17%, за параметром «алкоголізація» – 56,41%. Менше число осіб з «ризиком початку вживання наркотичних речовин» – 46,15% та осіб з «ризиком соціальної дезадаптації» – 46,15%.

Таким чином, на підставі проведеного дослідження, аналізу даних, отриманих за використаними методиками – патохарактерологічним діагностичним опитувальником А. Личко (ПДС) та анкетуванням, можна говорити, що Епілептоїдний і лабільний типи визначають девіантну поведінку підлітків.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. З виконаного аналізу можна зробити такі висновки про девіантну поведінку та виділити наступні її ознаки: девіантна поведінка – це поведінка, яка не відповідає загальноприйнятим або офіційно встановленим соціальним нормам. Інакше кажучи, це дії, які не відповідають чинним законам, правилам, традиціям і соціальним установкам. Визначаючи девіантну поведінку як поведінку, що відхиляється від норм, слід пам'ятати, що соціальні норми змінюються. Це, у свою чергу, надає поведінці, що відхиляється, історично мінливий характер [4]. Отже, девіантна поведінка – це порушення не будь-яких, а лише найбільш важливих для даного суспільства в даний час соціальних норм. Девіантна поведінка й особистість, що її виявляє, викликають негативну оцінку з боку інших людей. Негативна оцінка може мати форму громадського осуду, соціальних санкцій або кримінального покарання. Насамперед, санкції виконують функцію запобігання небажаній поведінки. Але, з іншого боку, вони можуть призводити до такого негативного явища, як стигматизація особистості – навішування на неї ярлика.

Особливістю девіантної поведінки є те, що вона завдає реальної шкоди самій особистості або оточуючим людям. Це може бути дестабілізація існуючого порядку, заподіяння моральної і матеріальної шкоди, фізичне насильство. У крайніх своїх проявах девіантна поведінка представляє безпосередню загрозу для життя (наприклад, суїцидальна поведінка, насильницькі злочини, вживання «важких» наркотиків). Психологічним маркером шкоди є страждання, яке переживає сама людина чи оточуючі. Це означає, що поведінка, яка відхиляється, є руйнівною, а залежно від форми – деструктивною чи аутодеструктивною. Отже, на особистісному рівні девіантна поведінка – це соціальна позиція особистості, яка виступає у формі девіантного стилю і способу життя. Як відомо, більшість людей при бажанні цілком можуть змінити свою позицію по відношенню до суспільства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях: Навчальний посібник / О. В. Безпалько. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 134 с.
2. Большой толковый психологический словарь / Артур Ребер; [пер. с англ.]. – Т. 1 (А). – АСТ, Вече, 2003. – 592 с.
3. Галагузова М. А. Социальная педагогика : Курс лекций / Под ред. М. Галагузовой. – М. : ВЛАД. – 2000. – 416 с.
4. Kovalchuk T. I. Formuvannya gotovnosti maibutnikh sotsialnikh pedagogiv do organizatsii roboty u sferi dozvillya : [monographiia] / Tamara Kovalchuk; eds. assoc. T. F. Melnychuk. K : NAKKKiM. 2012. – Ch. I. – 550 s.
5. Luneev V. V. Prestupnost v XXI veke: metodologiya prognoza / V.V. Luneev // Sotsys. – 1996. – № 7.
6. Orban-Lembryk L. E. Sotsialna psykhologia : posibnyk / L. E. Orban-Lembryk. – K. : Akademyvdav, 2003. – 447 s.
7. Psykhologicheskiy slovar / [eds. assoc. B. G. Meshcheriakova, V. P. Zinchenko]. – 1983. – 1051 s.
8. Sotsialna robota: slovar-spravochnik / eds. assoc. V. I. Filonenko. – M. : Kontur, 1998. – 480 s.

Кулик Н. А.

Сумської державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

ІНТЕРЕС СТУДЕНТІВ ДО ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТОМ У ВНЗ

Метою статті є визначення ставлення студентів до занять фізичного виховання і спорту. **Матеріал і методи:** аналіз літературних джерел з вказаної проблеми; аналіз документів; опитування (анкетування, усне опитування, бесіди); методи аналізу даних. У процесі опрацювання результатів опитувань було застосовано методи теорії інформації та нечітких множин. **Результати.** У дослідженні прийняли участь студенти першого курсу Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка природничо-географічного факультету в кількості 65 осіб. У статті відображено ставлення студентів до занять фізичного виховання і спорту за проведеною анкетною. **Висновки.** У результаті проведеного дослідження було виявлено, що ставлення студентів до занять фізичного виховання і спорту в цілому позитивне. Найбільш популярними видами спорту, якими б студенти хотіли займатися, є: різні види спортивних ігор, легка атлетика, різні види одноборства, плавання, важка атлетика, стрільба з лука, гімнастика, туризм, велоспорт, лижі.

Ключові слова: студент, фізичне виховання, здоров'я, фізична працездатність, рухова активність, фізичний розвиток, спорт.

Кулик Н. А. Интерес студентов к занятиям по физическому воспитанию и спорту в вузе. Цель статьи – определить отношение студентов к занятиям физической культурой и спортом. **Материал и методы:** анализ литературных источников по указанной проблеме; анализ документов; опрос (анкетирование, беседы), методы анализа данных. В процессе обработки результатов опросов были применены методы теории информации и нечетких множеств. **Результаты:** В исследовании приняли участие студенты первого курса Сумского государственного педагогического университета имени А.С. Макаренко естественно-географического факультета в количестве 65 человек. В статье отражено отношение студентов к занятиям физической культурой и спортом по проведенной анкете. **Выводы:** В результате проведенного исследования было выявлено, что отношение студентов к занятиям физической культурой и спортом в целом положительное. Наиболее популярными видами спорта, по мнению студентов, которыми бы они хотели заниматься есть: различные виды спортивных игр, легкая атлетика, различные виды единоборства, плавание, тяжелая атлетика, стрельба из лука, гимнастика, туризм, велоспорт, лыжи.

Ключевые слова: студент, физическое воспитание, здоровье, физическая работоспособность, двигательная активность, физическое развитие, спорт.

Kylik N.A. Interest of students in employments after p.e and sport in institution of higher learning. Aim of the article to define attitude of students toward engaging in P.E and sport. **Material and methods:** analysis of literary sources on indicated issue; analysis of documents; questioning (questionnaire, verbal questioning, and conversations); methods of analysis of